

Односе Београда са бившим југословенским републикама оптерећује чињеница да дипломате из Србије нису напустиле ниједну од 24 амбасада и резиденција по свету које су, договором од пре четири године, припале другим републикама. Једна од „врућих“ тема када сутра дође премијер Словеније Борут Пахор биће неизвршена обавеза Србије да уступи резиденцију у Риму и чињеница да Београд нема новца у буџету за тај подухват, а начин да се то реши могла би бити идеја председника Бориса Тадића о примени скандинавског модела.

Тадић је у суботњем интервју „Блицу“ изнео иницијативу да земље Балкана, по принципу рационалних и економичних Скандинаваца, почну да деле земљиште за амбасаде или трговинска представништва, да би смањиле своје трошкове за разне таксе и закупнину. „Трошкови су нам енормни, ајде да се понашамо рационално и уштедимо више новца за бољи живот грађана“ предложио је Тадић. Иницијатива би могла да буде модел за решавање проблема сукцесије између земаља бивше Југославије. Конкретно, резиденција у Риму, за коју је Влада Србије већ донела одлуку да се исели и уступи Словенији, али није и нашла средства да одлуку спроведе, могла би такође да буде део „скандинавског“ договора.

- О томе до сада није било разговора током разговора о сукцесији. Постоји одлука о подели коју треба спровести и која захтева знатна средства због изнајмљивања нових простора за дипломатска представништва. Постоји идеја да се у решавању иде корак по корак. Идеја председника Тадића је добра и надам се да би могла бити спроведена. Заједничка дипломатска или трговинска представништва су могућа ако су земље у добрим односима и онда је то лако извести - каже за „Блиц“ Гаша Кнежевић, шеф српског тима за питања сукцесије.

Србија мора да напусти 24 од 44 дипломатско-конзуларна објекта које користи од распада СФРЈ и уступи их другим земљама наследницима. Било је идеја да крајњи рок буде до краја 2011. године, али то није договорено, а како ствари стоје са буџетом, и то ће бити тешко. Зенит Келић, помоћник министра спољних послова БиХ и члан мешовите

групе за сукцесију, каже за „Блиц“ да је идеја председника Тадића одлична и да је БиХ са Словенијом већ разговарала на тему заједничког наступа у области економије.

- Познат нам је концепт скандинавских земаља и подржавамо идеју председника Тадића. Трошкови дипломатских представништава су заиста велики, а на неким тржиштима заиста нема оправдања да трговинска представништва буду одвојена. Било би добро да рецимо то применимо на амбасади у Шпанији. Зграда амбасаде у Мадриду припала је БиХ, користи је Србија и даље. Али та зграда је заиста огромна и ако бисмо ускладили наше интересе тамо и потребу за мањим простором, можда бисмо дошли до решења управо уз помоћ скандинавског модела - каже Келић за „Блиц“.

Келић најављује да би следећи састанак мешовите групе за сукцесију требало да се одржи крајем новембра у Сарајеву. То би, наравно, била прилика да се представници свих република наследница договоре о новој идеји. За сваку одлуку је, иначе, потребан консензус.

Од 123 објекта чија је вредност 266,40 милиона долара наслеђене дипломатско-конзуларне имовине (67 амбасада и генералних конзулата, 33 резиденције, 17 станова и кућа и пет грађевинских парцела) за сада је трећина расподељена, али само на папиру. Осим генералног конзулата у Клагенфурту, који од почетка користи Словенија, на терену ништа није враћено. На пример, зграда амбасаде у Варшави коју Србија треба да врати припала је, по пољском закону о реституцији, једном грађанину Пољске. Дакле, чак ни оно што није предмет спора између бивших република није решено.

- До договора можемо да дођемо и у билатералним разговорима, нарочито за објекте који нису спорни, На пример, резиденција у Будимпешти је празна, нико је не користи, а припала је БиХ по договору о сукцесији. Такође, постоји план објеката за које нико од бивших република није заинтересован, а процењена вредност тих објеката је око 55 милиона долара. Иако је свакоме од нас стало да се то прода и да се новац подели, још нисмо успели да се договоримо. Зато је веома важна добра клима у договорима и надамо се убрзању преговарања - каже Келић за „Блиц“.

Премијер Словеније Борут Пахор посетиће сутра Србију где ће у Инђији, заједно са српским колегом Мирком Цветковићем, отворити топионицу цинка Метал, највећу словеначку инвестицију 2010. године, вредну 21 милион евра. Пахор ће у Београду

отворити и нову амбасаду Словеније, која ће због укидања виза за српске држављане имати мањи број службеника. Словеначки премијер ће разговарати и са председником Србије Борисом Тадићем и председницом скупштине Славицом Дјукић- Дејановић, а једна од тема је потреба решавања поделе имовине бивше СФРЈ.

(Блиц)